

CARTEA DE TEATRU

ION COCORA

„Privitor ca la teatru“

O nouă carte de cronici teatrale, de această dată semnată de poetul Ion Cocora, a apărut de curind la editura clujeană „Dacia“. Faptul ne prilejuiește mai întâi de toate o observație: „Soarta cronicii dramatice“, prin actul editorial, tinde să nu mai rămână sub semnul efemerului; personalitatea cronicarului, evidențiată de acel unghi statornic și original din care privește fenomenul unic al spectacolului, conferă unei culegeri de cronici teatrale acea atractivitate proprie volumelor căutate.

Credem că o întâlnire în volum cu mai vîrstnicii și mai tinerii cronicari din actualul cîmp al publicisticii teatrale ar constitui nu numai un prilej reconfortant pentru iubitorul de teatru comentat, dar și posibilitatea ca autorii să-și structureze mai evident sistemul de valori.

Cronicarul de teatru este un martor principal al fenomenului dramatic. El este acel important „pion“ de la sfîrșitul partidei de șah, care poate transforma în „regină“, peste veacuri, o anume realitate a lumii spectacolului. Datorită cronicarilor știm astăzi că a existat un mare actor X în secolul Y, că Shakespeare a fost înțeles și jucat într-un anume stil, să zicem, în timpul revoluției burgheze. Evoluția simțirii dramatice poate fi foarte bine urmărită și diagnosticată tocmai datorită acestor de nesubstituit „mironi costini“ care sint criticii dramaticei.

Începîndu-și activitatea de cronicar dramatic în urmă cu cinci ani, la îndemnul, credem, proteicului scriitor Dumitru Radu Popescu, căruia îi este închinat volumul, Ion Cocora și-a descoperit treptat un mod propriu de a concepe microexegeza spectacolu-

lui. Concepția lui critică vizează de fiecare dată ansamblul, globalul, fenomenul nedivizat, și nu acel particular rupt din context și devenit nesemnificativ printr-un sterp efort analitic. Punctul de sprijin, punctul de echilibru al spectacolului, este căutat de Ion Cocora în expresia regizorală, acest „creier“ al manifestării teatrale. De aceea, vom reține că Ion Cocora practică o cronică regizorală indeosebi, că, nemărturisit, cultivă un cult al regiei în sensul constructiv al înțelesului. Chiar organizarea culegerii de cronici are la bază o asemenea conștiință: o parte din cele trei capitole ale cărții este intitulată *Tineri regizori*, Ion Cocora grupînd sub numele cite unui director de scenă din noua generație articolele care îi pot defini cititorului stilul sau conturul personalității. Astfel, Aurelia Manea, Alexa Visarion, Dan Micu, Olimpia Arghir, Ban Ernest, Andrei Belgrader, Alexandru Tatos, Petre Bokor, Magda Bordeianu, Alexandru Colpacci, Nae Cosmescu, Ion Jeremia, Adrian Lupu, Mircea Marin, Gheorghe Miletineanu, Anca Ovanetz, Gheorghe Rada, Sergiu Savin, Nicolae Scarlat, Alexandru Tocilescu, Nicoleta Toia, Iulian Vișa sint nume pentru înțila dată reunite, cu intenția limpede de a atrage atenția asupra unei noi generații spirituale.

Celelalte două părți ale cărții (*Ipozeze și Teatre*), realizate dintr-o repartitie a cronicilor după cantitatea de excurs teoretic, vin să ne prezinte un Ion Cocora eseist, cu frumose speculații teoretice, apelînd la bibliografii competente, cu citate prompte și sugestii de valoare.

Paul Tutungiu

